

DAVACIVEKİLİ

: AV. HAŞİM ÖZDAL

Çarşıbaşı Mahallesi Ziyabey Sokak Yuvam Apt Kat:2 Daire :5
Sivas Merkez/SİVASDAVALI

: SİVAS VALİLİĞİ

VEKİLİ

: AV. NESLİHAN KEMAL

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Sivas Merkez/SİVAS

DAVANIN ÖZETİ

: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında geçici personel statüsünde istihdam edilen davacının, kurum çalışanlarına ödenen yiyecek, giyecek, aile yardımlarından ve ek ödemelerden yararlandırılması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 20.5.2014 tarih ve 2001543 sayılı davalı idare işleminin; Anayasa'nın eşitlik ve sosyal devlet ilkeleri ile bağdaşmadığı, hukuksa aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ile anılan ek ödemelerin idareye başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

: İşlemin mevzuata uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Sivas İdare Mahkemesi Hakimliği'nce, dava dosyası incelenerek işin gereği düşünüldü:

Dava, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında geçici personel statüsünde istihdam edilen davacının, kurum çalışanlarına ödenen yiyecek, giyecek, aile yardımlarından ve ek ödemelerden yararlandırılması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 20.5.2014 tarih ve 2001543 sayılı davalı idare işleminin iptali ile anılan ek ödemelerin idareye başvuru tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 11/10/2011 tarih ve 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 1. maddesiyle eklenen Ek-9.maddesinde, aylıkların 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı Cetvelde dahil pozisyonlarda istihdam edilen sözleşmeli personele, subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, sözleşmeli subay ve astsubay adayları ile uzman jandarma ve uzman erbaşlara, mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler dahil almakta oldukları toplam ödeme tutarı dikkate alınmak suretiyle aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesini sağlamak amacıyla, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan kadro ve görev unvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılacağı, ek ödemeye hak kazanılmasında ve bu ödemenin yapılmasında aylıklara ilişkin hükümlerin uygulanacağı, bu maddeye göre yapılacak ek ödemenin damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmayacağı ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmayacağı hükmüne bağlanmıştır.

Geçici personel statüsü; 657 sayılı Yasa'nın 4/C maddesinde düzenlenmiş olup,

"Geçici personel: Bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmet olduğuna Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşlerine dayanılarak Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içinde sözleşme ile çalıştırılan ve işçi sayılmayan kişilerdir." şeklindeki tam maddesinde bu statüyü düzenleyen kanuni bir hüküm bulunmamaktadır.

Geçici personel statüsüyle ilgili yetersiz kanuni düzenlemenin sonucu olarak 657 sayılı Yasa'nın 4/A ve 4/B maddesinde düzenlenen memur ve sözleşmeli personel statülerine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanabilirliği hususunda karşımıza 657 sayılı Yasa'nın 1. maddesi çıkmaktadır:

657 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde, bu Yasa hükümlerinin temelinde 4/A maddesi kapsamındaki devlet memurları için uygulanması, 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personel ve 4/C maddesi kapsamında istihdam edilen geçici personel yönünden ise, bu personele yönelik somut hükümlerin uygulanması, dolayısıyla memurlara ilişkin hükümlerin bu personele doğrudan uygulanmaması esas kabul edilmiştir.

Bunun sonucu olarak geçici personel statüsü ile ilgili olarak hukuki boşluk bulunan hallerde, başta Anayasa, İnsan Hakları ve Çalışan Haklarına dair evrensel hukuk normları, 657 sayılı Yasa'nın 4/A ve 4/B maddesi kapsamında istihdam edilen memur ve sözleşmeli personel statüsüne ilişkin hükümler ile İş Hukuku hükümleri göz önüne alınarak, İdare Hukuku ve geçici personel statüsünün temel niteliklerine uygun düşecek şekilde yapılacak değerlendirme neticesinde kıyasen uygulama suretiyle bu boşlukların doldurulması gerekmektedir.

Bu aşamada değinilmesi gereken diğer bir husus ülkemiz geçici personel uygulamasıdır:

1965 yılında Devlet Memurları Kanunu yürürlüğe konulurken, asli ve sürekli kamu hizmetlerinin sadece devlet memurları vasıtasıyla yürütülmesi, buna karşılık memurlar tarafından yürütülemeyecek nitelikte uzmanlık gerektiren ve sürekliliği olmayan işlerde en fazla 1 yıllık sözleşme ile sözleşmeli personel istihdam edilmesi, ayrıca asli ve sürekli kamu hizmeti niteliği taşımayan, 1 yıl dahi sürmeyecek nitelikte ve daha çok bedeni çalışma gerektiren, geçici iş olduğu Bakanlar Kurulunca somut olarak belirtilecek işlerde ise yine Bakanlar Kurulunca belirlenecek ücret karşılığında geçici personel istihdamı öngörülmüştür.

Buna karşılık, ülkemiz kamu personel rejiminde, özellikle son 15 yıllık periyotta sözleşmeli personel ve geçici personel istihdamında sayı olarak geçmişle kıyaslanamayacak düzeyde rakamlara ulaşılmış, bunun sonucu olarak da bu statülerden kaynaklanan uyuşmazlıklarda ciddi bir artış yaşanmıştır.

Söz konusu uyuşmazlıkların temelinde ise sözleşmeli personel ile geçici personelin memurlara tanınan haklardan yararlanmak istemelerinin yattığı gözlemlenmektedir.

Sözleşmeli personel ve geçici personelin hangi işlerde çalıştırıldıkları araştırıldığında ise; bu personelin daha ziyade öğretmen, sağlık personeli, imam-hatip, Kur'an kursu öğreticisi, teknisyen gibi asli ve sürekli kamu hizmetlerinde istihdam edildikleri, ayrıca geçici personel uygulamasında hangi görevi yapacakları Bakanlar Kurulu kararlarında somut olarak belirtilmeyerek tamamen idarenin vereceği göreve odaklı bir istihdam politikası yürütüldüğü, bu kişilerin sözleşmelerinin de çoğunlukla her yıl yenilendiği görülmektedir.

Dolayısıyla, Kanunda sınırları çizilen teorik statünün dışına çıkılarak asli ve sürekli kamu hizmetlerinin (daha düşük ücretle çalışan, memurlar gibi hakları ve korunaklı bir statüleri bulunmayan) sözleşmeli personel ve geçici personel aracılığıyla yürütülmesi sonucunda memurlar ile aynı işi yapan bu kişilerin aynı hakları talep etmeleri durumu ile

karşılaşmaktadır.

İdare Hukuku doktrininde fazlaca ele alınmayan bu sorunların çözümünde, Anayasa'nın 138/1. maddesi ve öğretide kamu hukuku bakımından da geçerli olduğu belirtilen Medeni Kanunun 2. maddesindeki iyi niyet kuralı bizlere ışık tutmaktadır.

Anayasa'nın 138/2. maddesinde hakimlerce "Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verilmesi" esası benimsenmiş, madde metnindeki "hukuk" terimi ile pozitif hukuk metinleri olan kanun ve Anayasa'nın da üstünde bulunan "hukukun genel ilkelerine" işaret edilmektedir.

Hukukun genel ilkeleri ve meri mevzuatımız gereği Özel Hukukta kanuna karşı hile, hakkın kötüye kullanılması ve muvazaanın korunmaması, irade fesadı, hiçbir sebep hallerinin dikkate alınması, Vergi Hukukunda peçemenin müeyyideye bağlanması ve hukuki ilişkinin gerçek mahiyetinin esas alınması örneklerinde olduğu gibi, hukuki ilişkinin gerçek mahiyetinin Medeni Kanun'un 2. maddesi gereği İdare Hukukunda da esas alınması gerekmektedir.

Sözleşmeli personelin hukuki statüsü ile ilgili açık bir yasa hükmü bulunmamasına rağmen, bunların hukuki statüsü 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile düzenlenmekte olup, bu kişilerin durumunun bu Kanuna göre belirlenmesi gerekmektedir. Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesinde kamuda dört farklı türde istihdam şekli düzenlenmiş ve bu dört statü dışında kurumlarda personel çalıştırılmayacağı açıkça belirtilmiştir. 657 sayılı Kanunda, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenlerin memur sayılacağı öngörülmektedir. Sözleşmeli personelin yaptıkları işin niteliği gereği, asli ve sürekli bir kamu hizmeti ile görevlendirilmiş kişiler olduğu görülmektedir. Buna göre, asli ve sürekli bir kamu hizmeti görmekle görevlendirilen Yasa'nın 4/C maddesi kapsamında sözleşme ile istihdam personelin, bu dört istihdam şekli içinde ve memur statüsünde kabul edilmeleri gerekmektedir.

Bu itibarla, atanma şekli diğer memurlara göre farklı olmakla birlikte, 657 sayılı Yasa'nın 4/C maddesi uyarınca yapılan sözleşme uyarınca istihdam edilen personelin de, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aylık aldıklarının kabulü gerekmektedir olup, memurlara tanınan aynı özlük haklarından yararlandırılmalarının hakkaniyete uygun olacağı açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idare emrinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4/C maddesi kapsamında geçici personel statüsünde istihdam edilen davacının, kurum çalışanlarına ödenen yiyecek, giyecek, aile yardımlarından ve ek ödemelerden yararlandırılması talebiyle yaptığı başvurunun dava konusu işlem ile reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Yargılama devam ederken davacı tarafından Mahkememize sunulan 12.11.2014 tarihli dilekçesinde, davalı idarece aile yardımı, giyecek yardımı ödenmeye başlandığını, dava konusunun sadece ek ödeme yapılması yönündeki talebin reddine ilişkin kısmına yönelik olduğunu belirtmesi üzerine dava konusunun yiyecek, giyecek, aile yardımlarına kısmına ilişkin uyumsuzluğun konusunun ortadan kalktığı açıktır.

Dava konusunun ek ödemeye ilişkin kısmına gelince;

657 sayılı Kanun'un 4/C maddesi kapsamında istihdam edilen davacının, kurum çalışanlarına 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Ek-9.maddesi kapsamında ödenen ek ödemelerden yararlandırılması gerekirken, bu yönde yaptığı başvurunun reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmaktadır.

SİVAS
İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2014/816
KARAR NO: 2014/1522

Öte yandan, hukuka aykırılığı yargı kararı ile saptanan işlemler nedeniyle ilgililerin yoksun kaldığı parasal hakların tazmin Anayasa'nın 125. maddesi uyarınca zorunlu olduğundan; davacının idareye başvuru tarihinden itibaren yoksun kaldığı ek ödemelerin yine aynı tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesi gerekmektedir.

Nitekim Danıştay 12. Dairesi'nin 26.11.2013 tarih ve E:2013/725, K:2013/8623 sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin yiyecek, giyecek ve aile yardımına ilişkin kısmı hakkında karar verilmesine yer olmadığına, ek ödeme isteminde yönelik kısmının ise iptaline, bu kısma ilişkin tazmin talebinin kabulü ile davacının idareye başvuru tarihinden itibaren yoksun kaldığı ek ödemelerin yine aynı tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, dava sonuç itibarı ile kısmen karar verilmesine yer olmadığına kısmen iptal kabul ile sonuçlandırıldığından, aşağıda dökümü yapılan 125,70 TL yargılama giderinin yarısı olan 62,85 TL ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 750,00 TL avukatlık ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, diğer yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, 750,00 TL avukatlık ücretinin davalı tarafından davalı idareye verilmesine, varsa artan posta avansının karar kesildiği anda davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Sivas Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere 03/12/2014 tarihinde karar verildi.

HAKİM
BİLAL KAPLAN
152995

YARGILAMA GİDERLERİ

Başvurma Harcı :	25,20 TL
Karar Harcı :	25,20 TL
Vekalet Harcı :	3,80 TL
Posta Gideri :	71,50 TL
TOPLAM :	125,70 TL